

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posameznik (list) dobe-
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 12.

V Mariboru, dne 21. marca 1901.

Tečaj XXXV.

Domača politika.

Večkrat govorimo o politiki drugih narodov in velikih političnih strank, a na se pa pozablamo. Zato pa hočemo danes govoriti o domači politiki, in sicer kakor se javlja pri Slovencih po različnih kronovinah, v katere smo razdeljeni.

Kranjski Slovenci se imenujejo osrednji Slovenci, vsi drugi smo obmejni Slovenci. Začnimo torej pri osrednjem! Slovenci so ločeni v katoliško - narodno in liberalno - narodno stranko. Med obema strankama se bije ljut boj, ki se je ob času zadnjih državnozbornih volitev povzpelo do nenavadne višine. Zdaj je postalo nekoliko bolj mirno, le kjer so občinske volitve, nastane za nekoliko časa zopet hrup. Toda mir menda ne bo dolgo trajal, ker bodo še letos volitve v deželni zbor, pri katerih bo vsaka stranka napela vse moči, da si ohrani dosedanje mandate ali si pa še pridobi novih. Obe stranki imata dobro razvito časnikarstvo, ki ju podpira v boju. Glede gospodarskega dela za ljudstvo je katoliško - narodna stranka daleč pred liberalno - narodno naprej. Zadrugištvo se je na Kranjskem vsled neumornega dela katoliško - narodnih voditeljev lepo razcvetelo. A na vsak način je na Kranjskem še premalo kmetijskih, trgovskih in obrtnih šol.

Na Goriškem so Slovenci tudi že nekaj časa ločeni v katoliško - narodno in liberalno stranko. Tudi tamkaj je bil pri zadnjih državnozbornih volitvah strasten boj med obema strankama. Na Goriškem je liberalna stranka mnogo bolj nevarna katoliško - narodni stvari

nego na Kranjskem, ker goriški liberalni voditelji ne razdirajo samo po časnikih, ampak tudi zidajo po različnih gospodarskih organizacijah. Za-to pa upamo, da se bosta na Goriškem stranki mnogo prej našli nego na Kranjskem, posebno če se bo časnikarska borba nekoliko ublažila. Gospodarska organizacija glede posojilnic lepo napreduje, glede kmetijskih zadrug pa le počasi. Tudi na Goriškem manjka strokovnih šol za izobrazbo delavskih stanov.

V Trstu in okolici so bili dosedaj složni. Toda v zadnjem času preti tudi tamkaj nesloga, ker se je začelo od jedne strani tiščati unijatstvo v ospredje. S tem so spravili tržaški Slovenci na dan kočljivo zadevo, katera se je po drugod že kot neplodna opustila. Lahko je riti v taki stvari naprej, toda težko je potem zopet priti nazaj. Kako dobro stoji s časnikarstvom v Trstu, kaže dejstvo, da imajo Tržačani celo svoj slovenski dnevnik. Narodno - društvena organizacija je v Trstu in okolici jako slaba, gospodarska organizacija za okolico še nepopolna. V Trstu samem še primanjkuje za delavstvo časovno - primerne organizacije. Narodna zavest v Trstu in okolici napreduje.

Istra se že od nekdaj imenuje tužna. Za Slovence in Hrvate so razmere izvanredno žalostne. Največ je vsega krivo pač dejstvo, da istrski narod nima voditeljev za takozvano »majhno narodno delo«. Posvetnih mož skoro ni, neposvetnim pa, kjer so, se stavijo največje ovire. V zadnjem času so se prijeli v Istri tudi gospodarske organizacije. Ta jim bo postala krepka podpora tudi v narodnem oziru.

Istotako tužne kakor v Istri so razmere na Koroškem. Edino duhovščina stoji ob strani ubogega slovenskega naroda. Dvojno je, kar uničuje koroške Slovence, to so nemške šole in gospodarska odvisnost. Organizacija za gospodarsko osvoboditev se je krepko začela, želeti bi bilo, da se tudi probujanje narodne zavesti ne opušča. Vrli »Mir« je glasilo koroških Slovencev.

Kake so razmere na Štajerskem, pa je našim čitateljem že znano. Le glede gospodarske osvoboditve bi nekaj opomnili. V tem oziru so nam neumorno delavni »prvaki« celjski vzor. Nič ni pomagano, če se po časnikih in shodih napadajo nam nasprotni trgovci in obrtniki. Ampak skrbeti moramo, da dobimo v vse kraje in za vse stroke svoje ljudi. Teh se bomo oklenili ter jih podpirali in nasprotniki bodo sami utihnili.

To je kratek pregled domače politike po različnih kronovinah, v katere je razcepljen naš slovenski rod.

Državni zbor.

Mir v državnem zboru.

Iz premirja, ki se sklene po dolgotrajnem boju med sovražnima vojskama, se sklene mnogokrat stalni mir. Mogoče, da se isto doseže tudi v državnem zboru. Čehi so pripustili, da so se rednim potom dovolili vladi vojaški novinci. Novačenje se je vsled tega že začelo. Dovolili so, da se je začelo v odseku posvetovanje o novi postavi zastran

Listek.

Pismo mladeničem.

I.

Kaj ne, da ste si že mislili: Kje je neki urednikovič, ker nam tako dolgo ne piše? Pa je vendar tako živo pisal o svojem uredniškem košu! Človek bi mislil, da od samega veselja ne bo mogel obmolkniti! Že vemo, na tihem se rad veseli sam za-se, nam pa ne privošči, da bi kaj izvedeli.

Zato se je spravil nekda kar v listnico ter povedal: »Urednikoviča ni doma. Šel je pogledat Visenjakov klobuk ter prostor, koder je moral bežati Bračko.« No, privoščimo urednikoviču to veselje! — Pa ne mislite, da je obmolknil urednikovič. Ne, ne! Kolikor ga poznam, tega niti ne more. Saj pa drugače tudi ne bi bil postal urednikovič. Ta že mora znati! — Zato mislim, da se ne bom motil, če trdim, da je pisal zadnji članek »Mladeničem« urednikovič sam. Pa nekaj drugega je bilo. Takrat se urednikovič ni zadovoljil s podlistkom, ampak je le kar spravil v nadlistek, da — v uvodni članek.

Zdaj pa ga imate! Tam se seveda ne sme podpisati za urednikoviča ali kaj takega, ampak mora pisati kakor kak učenjak modro, resno.

Pa urednikovič vendar ni mogel zatajiti svoje narave, svojega značaja. V tistem uvodnem članku je namreč zapisal načelo: »Mi gremo naprej, mi gremo naprej!« S tem se je izdal. Tako piše le naš urednikovič. Bog ga živi!

Mi mu nič ne zamerimo, da se je malo skril. Da nam le kaj lepega napiše! Pa ker smo našli našega urednikoviča po načinu njegove pisave, po njegovem značaju, zato pa vam jaz hočem zapisati ravno nekaj o značaju. Značaj je zelo važna reč. Kakšen značaj, takšen človek! Značaj je — človek.

Psst! Zdaj bi skoro začel preveč modro. Tako pa ve le urednikovič. Zato pa rajši za danes sklenem. Drugače se še morebiti zamerim urednikoviču. Potem bi pa bil izgubljen. Da bi vi vedeli, kako velike skarnje ima, bi mi verjeli! Torej se le prav lepo pozdravljam vse tiste, ki gredo naprej, ki gredo naprej — kremeniti značaji!

Nekdo, ki pozna urednikoviča.

Ob vrnitvi...

Vračal se je na dom. — Bil je mladenič vitke rasti, ponosne hoje, temnorjavavega obraza in živosvetlih očij. — Ta obraz je bil čudno ogorel, — da, tako ne opeče solnce, ki kroži vsak dan nad tem svetom, tako

mora očrneti obraz le pod vročim solncem italjskim. In res, naš potnik Ivan je bil delj časa v gorki Italiji, tam na livadah solčne Florence v osrčju krasne Lombardije.

Vračal se je torej na dom. Otrsel je prah raz potnih črevljev, lahni ohlapni hlači in skoro obledele suknje. Čudno, tudi obleko mu je pobarvalo to toplo italijansko solnce, le med posameznimi gubami suknje je bilo doznati prvotne barve, sicer je pa bilo vse nekam obledele, ponošeno.

Ljudje preradi sodijo tujce in tudi domačine po obleki. Oguljena suknja, strgan rokav, razparani čevlji — nič dobro znamenje! — Tudi umazan ovrtnik ali zane-marjena kravata ni posebno primerno za ljudsko sodbo. — Sicer pa snažna dostojna obleka, hoja, kretanje, govor, vse to upliva na našega kmeta in izrekel bo sodbo, sicer jako jednostavno, a skoro pravično o tujcu, katerega vidi le prvič in govori morda ž njim poslednjikrat!...

In mnogo takih nedosledkov bi človek našel na tem potniku. — Obleka mu ni bila bogsivedi kako dobro prirojena, in ognjen rjav klobuk ni posebno dobro prijal njegovemu že itak rjavemu obrazu. Tudi v njegovih živih očeh je bilo najti nekaj negotovega, nejasnega, oko mu je namreč plavalo za

žganjarine in se začne posvetovanje o novih železnicah. Radi te popustljivosti pa imajo Čehi doma prestati hud boj. Skrajna češka stranka s Klofačem in Fresslhom na čelu hujska češki narod proti češkim državnim poslancem. Toda Mladočehi so dobri politiki. Ko bi bili tudi zabranili novačenje z obstrukcijo v zbornici, bi si bila vlada že pomagala z § 14. Od žganjarine in novih železničnih stavb bojo imeli pa Čehi tudi dobiček. Z žganjarino, katera jim bo nesla nad 3 milijone, bojo mogli zboljšati plačo svojim učiteljem. Ali bo pa mir stalen, je celo negotovo. To se bo pokazalo pri zborovanju parlamenta po velikonočnih praznikih.

Kvotna deputacija.

Leto za letom se voli v državnem zboru 10 poslancev, ki imajo v družbi z petorico udov gosposke zbornice dogovoriti z poslanci ogrske državne polovice, koliko odstotkov ima Avstrija in koliko ogrska plačevati za skupne državne potrebe, osobito za vojne stroške. V ta odsek je, kakor prejšnja leta, zopet letos izvoljen izmed Slovencev poslanec Povše.

Vodja Poljakov odlikovan.

Vitez Javorski, poprejšni triletni načelnik desnice in še zdaj vodja poljskih državnih poslancev, je prejel od presvitlega cesarja eno izmed najvišjih odlikovanj: veliki križ Leopoldovega reda. Mož je mnogo pripomogel, da se je poprejšna večina državnega zbora razbila. Njegova politika meri vedno na to, da Poljaki kaj dobijo, pri tem se malo ozirajo na tužno stanje drugih slovanskih narodov v Avstriji. Če treba, se Poljaki združijo tudi z Nemci. Avstrijski Poljaki malo porajajo, kako hudo stiska nemška vlada Poljake na Prusovskem. Niti krščanski nauk se ne sme več učiti po šolah za poljske učence v poljskem jeziku. Šolarje, ki govorijo med seboj v poljskem jeziku, hudo kaznujejo. Tudi Poljakom, ki živijo na Ruskem, ne cvetejo rožice. Avstrijski Poljaki zavživajo primeroma velike pravice; žal, da se na druge slovanske narode premalo ozirajo.

Viharji v zbornici.

Okoli sto poslancev je bilo še zglašenih, ki so želeli govoriti o postavi zastran vojaških novincev. Toda, ker je razgovor trajal že nenavadno dolgo in se je približeval 15. marc, ob katerem bi imela postava o novačenju stopiti v veljavo, se je sklenila razprava. A skrajna češka stranka je skušala na vsaki način še priti do besede. Ko je

hip po krajini, za hip se ustavljalo zopet na vitkem vaškem zvoniku, ki je med vitkimi palmami gledal nad vaškimi kočami v svet, kakor dober varuh v sredi svojih ovčic.

Ivan se je vračal po treh letih zopet nazaj! — Pred tremi leti je bilo, ko se je poslovil od stare mamice tam za vasjo, od teh gričev in dolin, ter s tujim italijanskim slikarjem odpotoval tja na solnčni jug, da se izobrazí v slikarstvu, do katerega je imel izredno veselje. Vse to se je zgodilo naglo, nepričakovano, slučajno tedaj je slikar Antonio Belli slikal domačo župno cerkev. Ivan mu je bil nekak pomočnik na odru, — a omilil se je mojstru učenec in učencu mojster — in z lastavkami sta šla oba na jug... Poslovil se je Ivan od mamice tam gor na hribčku, poljubil jo gorko na velo lice in ona mu je prekrizala z velikim križem gladko, tedaj še belo čelo...

Ivan je šel, kakor gre mlad človek od doma. Srce prepolno nad, vse se mu slika neizrečeno lepo, ... bodočnost imenitna, sreča gotova! — Toda kako preradi varajo človeka nade in upi. — Ko je še potoval po Slovenskem, zdelo se mu je, da vidi še vedno pred sabo obraz materin, tisto blagoslavljačo velo desnico, in solzo, blestečo solzo v njenem očesu... Zdelo se mu je, da vidi pred sabo njo, stoječo ob hišnem

toraj češki radikalec Prašek že dolgo nekaj »popravljal«, mu odtegne predsednik besedo. Pa on ne mara za to, temveč govori dalje. Predsednik da besedo češkemu radikalcu Zazvorki. Tudi ta mož »popravlja« dolgo in široko; tako da mu odtegne predsednik besedo. A Zazvorka se ne zmeni za to, temveč govori dalje. Zdaj sta govorila toraj Prašek in Zazvorka. Predsednik da besedo Černyju — zdaj so ob enem govorili trije poslanci. Ko Černyju predsednik odvzame besedo in jo da Klofaču, so govorili 4 poslanci. Fressl pa niti ne vpraša predsednika, če sme govoriti — in tu jih je bilo ob enem pet, ki so — ne govorili, temveč kričali. Zdaj pa še začneta Čeh Rataj in Kubr razgrajati — bil je to grozen dirindaj v zbornici. V tem silnem trušu se je glasovalo v drugem branju o postavi zastran vojaških novincev. Velika večina je vstala in vojaške dovolila. Le Čehi, Lahi, vsenemški in socijalnodemokratski poslanci so obsedeli. Da je pa postava v zbornici sprejeta, se mora glasovati o njej še enkrat. V silnem šumu, ki je vladal v zbornici, pa pozabi predsednik na tretje glasovanje. Začela se je neka čisto nova razprava. Zdaj še le se spomni predsednik na napako ter vpraša zbornico, če dovoli novačenje tudi v tretjem glasovanju. Večina zbornice je to sicer dovolila, toda Čehi so se hudo rogali predsedniku, ki je tako malo zveden v opravljenem redu, da je skoraj celo pozabil na tretje glasovanje.

Razprava o žganjarini.

O tej zadevi so govorili poslanci raznih strank. Zanimiv je bil govor južnotirolskega poslanca dr. Conci-ja. Ta žganjarine še skoraj omenjal ni, temveč le vlado hudo prijemal, ker ne dovoli Lahom na Tirolskem, kar oni zahtevajo, namreč narodno samostalnost. Finančni minister in nek poročevalec o žganjarini sta zvesto poslušala, kedaj bo Conci govoril o žganjarini, toda tega nista dočakala. Lahi so izjavili, da glasujejo zoper to novo postavo, kakor so glasovali proti vojaškim novincem.

Napad na katoliškega duhovnika.

Slavnoznan pridigar P. Freund je imel pretečeni teden tri postne pridige v cerkvi sv. Petra na Dunaju. Med drugim je razlagal življenje sv. Alfonza Ligvorija, katerega nauke so v državni zbornici napadali prusjaški poslanci. Poslušalo je slavnega govornika več tisoč možkih, ki so na ves glas odobraval njegove besede in slednjič glasno pritrdili

oglu... do tje kaj ga je spremila, sliši njeno poluglasno molitev, njen sveti blagoslov. — O — materina solza ob slovesu, — kako lepa si, — o materin blagoslov, — kako mogočen varuh si ti v tujini otroku!

Prvo noč na potovanju ni zatislil očesa — — — V nekakem polusnu je ležal na mehki postelji, kakoršne ni imel doma. — Ropotanje vozov, kričanje in klicanje voznikov, poleg tega pa vpitje v gostilniški sobi mu ni dalo zapreti v sladki sen očesa. — Premetaval se je po ležišču, in vstajale so podobe, poslej nepoznane podobe v njegovi duši. — Začel je Ivan prvokrat sanjari, — ali sanjati z odprtimi očmi! — —

Bog ve, kaj vse bode še doživel na svetu. — Mogoče bode kedaj bogat? — — — Imel bo dela, obilo zaslužka? — Utegne biti kedaj slaven, kakor njegov mojster. In potlej no, — privoščil si bo življenje, kakoršnega si ne privoščil mojster Antonio! —

(Konec prihodnjic.)

Smešničar.

Loos: (prav pohlevno) Imaš kaj tobaka? Skičenga: (smeje) Za katerega pa? Loos: (veselo) Za mojo fajfco. Skičenga: (resno) Kaj, tvoja fajfca tudi puši?

njegovemu vprašanju, da hočejo ostati zvesti katoličani. To pa je hudo razkačilo pruskega poslanca Bergerja, ki je v seji 14. marca vprašal zborničnega predsednika, ali ne bi hotel grof Vetter naprositi ministra Körberja in ministra Hartelna, da posežeta vmes ter zabranita enake cerkvene govore. Predsednik je odgovoril, da nima na to nič ukreniti. Zasramovati znajo prusjaki katoliško cerkev, a tega ne morejo trpeti, da bi se branili njeni nauki. To je nemška ravnopravnost!

Velikanski krščanski shod na Dunaju.

Ne samo v cerkvi, tudi v velikanski mestni dvorani (rotovž) so ugovarjali dunajski kristijani nesramnim napadom pruskih poslancev na nauke katoliške cerkve. Veliko tisoč mož se je zbralo 14. marca v mestni hiši, da so obsodili postopanje teh ljudi, ki delajo na to, da se katoliško ljudstvo odpove svoji veri in da se Avstrija prej ko prej prikloni Prusiji. Mestni župan dr. Lueger in več državnih poslancev je nastopilo, ki so z ostrimi besedami bičali delovanje Schönererja in Wolfa. Ob enem se je pa na tem shodu tudi govorilo proti obstrukciji v zbornici in se je napovedal neizprosni boj proti strankam, ki bi skušale zabraniti mirno delovanje v državnem zboru. Dunajski krščanski socijanci so se s tem sklepom obrnili ravno tako proti nemškim narodnjakom, kakor proti Čehom, za slučaj namreč, če bi eni ali drugi nemir delali v zbornici. Kajti nemški narodnjaki so ravno tako pripravljeni na obstrukcijo kakor Čehi. Če bi prvi namreč le slutili, da je vlada le količkaj obljubila Čehom, da dajo mir, bi nastal vihar v zbornici. Dunajski krščanski socijanci bi toraj radi ravno tako brezobzirno napadali nemške narodnjake, kakor Čehi, če bi se zabranilo delovanje v zbornici.

Politični ogled.

Körberjevo ministerstvo, pravijo, ne stoji več tako trdno. Toda to so bržčas samo želje nemških strank, katerim še je celo Körberjevo ministerstvo premalo nemško.

Katoliški pojavi na Ogrskem. Židovski in frimasonski profesorji na budimpeštanskem sveučilišču so sklenili, da se vsa sv. razpela odpravijo iz vseučilišnih dvoran in hodnikov. Krščanski narodni dijaki so temu iskreno ugovarjali, a ker so bila razpela v kljub temu odpravljena, so prinesli dijaki nova razpela ter jih sami obešali. Profesorji so sedaj sklenili, da nočejo več predavati, dokler se razpela ne odpravijo, in če jih dijaki prinesejo zopet nazaj, se bo vseučilišče zaprlo. Vsakega mora veseliti ta pojav katoliške zavesti med vseučilišnimi dijaki.

Prememba trozveze. Mnenje nekaterih italijanskih politikov je, da dosadanja trozveza Avstija-Nemčija-Italija ne more biti več obnovljena. Trozveza se bode spremenila v toliko, da stopi na mesto Italije Anglija, zato pa vstopi Italija k rusko-francoski zvezi.

Važna vest. »Hrvatski« je došla iz turčanske županije (preko Budimpešte) važna vest, da so Slovaki sklenili, da se udeležijo prihodnjih volitev v ogrski parlament. Ta sklep turčanskih Slovakov utegne imeti velikih posledic, ako bodo njihov izgled posnemale tudi druge narodnosti na Ogrskem.

Na Kitajskem se čudno suče. Kitajska, nahujskana od drugih držav, noče Rusiji podpisati pogodbe glede Mandžurije. Razni radi nemirov obsojeni kitajski dostojanstveniki so ušli ter so se utaborili z namenom, da se upro izvrševanju obsodbe. Da bi Rusija pridobila Kitajsko za podpis mandžurske pogodbe, nasvetovala je vlastim, naj se nikar več ne obsoja krivih dostojanstvenikov. Japonska srdito gleda na Rusijo, ki ima na Kitajskem zbranih že 100.000 vojakov in jih še pošlje tja. Japonska pravi, da zahteva iste pravice kot Rusija v Mandžuriji, v pokrajini fakijenski, ter je že dala navod svoji mornarici,

naj se pripravi. To so pač zmešnjave, od katerih se je bati hudega. Sedaj je prišel na dan izkaz, da je bilo za časa zadnjih nemirov na Kitajskem umorjenih 30.000 kitajskih kristijanov.

O vojni v Južni Afriki se čujejo še vedno poročila, ki zatrjujejo, da se Botha pogaja z Kitchenerjem o miru. Angleži so baje voljni dati svobodo vsem burskim voditeljem, za »kazen« vstaja v kapski koloniji izgube samo volilno pravico, dalje bi bili Angleži zadovoljni dati posojila za zopetno sezidanje razrušenih burskih stanovanj in dati Burom notranjo avtonomijo, guvernerju Milnerju pa priklopiti državni svet, v katerem bi bili odlični Buri. Kaj bodo Buri naredili, se še ne ve. Ali se z mirovnimi pogajanjimi Buri le pripravljajo, da zopet zbero moči? Zanimivo je, da je Angleška vlada preprečila brzopavke, katere je Krüger hotel odposlati v Južno Afriko.

Dopisi.

Sv. Jurij na Ščavnici. Tukajšnje »bralno društvo« je obhajalo svoj redni občni zbor dne 24. svečana t. l., ter si izvolilo razun dveh odbornikov zopet stari odbor; društvo je naročeno na sledeče liste: »Slov. Gospodar«, »Domovina«, »Dom in Svet«, »Kmetovalec« »Svetilnik« ter »Vinarski in Vrtnarski list« in »Ljudsko knjižnico«, je ud »Slovenske Matice« v Ljubljani in družbe Sv. Mohorja; darovani oziroma naročeni listi so: častiti gosp. Ivan Kunc župnik dajejo »Slovenca«, »Mir« za društvo plačuje gospod dr. Jakob Žmavc c. kr. profesor v Kranju, »Dolenjske Novice« pa zraven vsakoletnega doneska v denarju g. Anton Kupljen c. kr. notar v Črnomlju. Slavna posojilnica v Gor. Radgoni nam je blagovoljno zopet za l. 1900 podelila 20 K, razun zgoraj imenovanih podpornikov so vsi drugi s svojimi doneski izostali. Podpornim udom se je izrekla srčna zahvala, koja se tem potom dotičnim v imenu zbranega društva naznanja, Bog povrni stotero! posebej pa velespoštovanemu g. Ant. Kupljenu, c. kr. notarju, ki nam je bil od početka društva dosedaj vedno zvest podpornik. Na predlog predsednika g. I. Košarja se društvo, ki se je dosedaj imenovalo »Leposlovno bralno društvo« preosnuje v »Kmetijsko«, to je »Gospodarsko bralno društvo«. Udje bralnega društva so se začeli meseca avgusta preteklega leta po navodilu našega odličnega rojaka velečenjenega g. dr. Žmavca vsako nedeljo po rani božji službi zbirati v bralni sobi h gospodarskim pogovorom, katere je o času počitnic vodil sam ter z živo besedo v nemal za napredek v gospodarstvu.

Dragi bralec! Gotovo si radoveden, kakšni so bili ti gospodarski pogovori. Evo! Prvo nedeljo n. pr. je nekdo vprašal, kako se pripravi zrnje za posetev, da bo najbolje? Kako se s pridom zatere predenica na detelji? kako pripraviti oziroma popraviti sode za jabelčnik i. t. d., prihodnjo nedeljo so udje strokovnjaki in starejši skušeni gospodarji na to v temeljitem poduku odgovorili, vsakdo je smel o predloženem svoje mnenje in izkušnje povedati. Kar se je za najboljšo spoznalo, se je v poseben veliki zapisnik zapisalo, koji ostane v društveni knjižnici in je udom za poznejši čas na razpolago v poduk. Ti govori se bodo nadaljevali ter bodo obsegali vse stroke v gospodarstvu. V začetku tega leta je predsednik izprosil od slav. deželnega odbora v Gradcu 60 lepih knjig »Škodljivci sadjarstva in vinogradarstva«, to prekoristno in poučljivo knjigo je dežel. odbor poslal na prošnjo zastonj in franko, ki se je skoraj vsa med ude razdelila.

Društvo je meseca oktobra preteklega leta priredilo krasno »Slomšekovo slavnost« s petjem, tamburanjem in gledališko igro v gostilni g. Martina Slana, ki je dobro uspela v slavo nepozabljenemu vladiku. Ker se 'v lanskem letu ni o tem nič v časnikih ob-

vestilo, izreka društvo sedaj tem potom najpristrčnejšo zahvalo vsem sosednim gostom, posebej pa Kapelčanom, ki so se veselice v prav mnogem številu udeležili, osobito pa slavnostnemu govorniku vseučiliščniku gosp. Janezu Kolarju, ki nam je v lepi besedi opisal življenje in delovanje slavljencea. Igralci so tudi svoje vloge rešili v občno zadovoljnost občinstva, hvalevredno so se izkazali pevci pod spretnim vodstvom domačega organista g. Kocbeka, istotako tamburaši pod vodstvom cenjenega g. Majcena, učitelja pri sv. Andražu, posebej pa še izrekamo srčno hvalo kapelskim pevcem, ki so nas pri prosti zabavi pod vodstvom g. Jož. Čiriča s svojimi zares krasnimi pesmami poleg naših pevcev razveseljevali in navduševali. Prenapolnjeni obširni prostori Slanove gostilne so v pozno noč odmevali od navdušenih pesmi, govorov in napitnic; kdor je bil navzoč, ne bo tako kmalu pozabil Slomšekove slavnosti pri Sv. Juriju; moške in mladeniči, ki še niste udje, pristopite k društvu, saj za jedno krono na leto dobite mnogo lepega, poučljivega v krščanskem duhu spisanega berila v zabavo in poduk, ki so ga premnogi še sila potrebni.

Iz Sevnice. V polpretekli burni dobi, niste dobivali, gospod urednik, iz našega kraja ravno razveseljujočih dopisov, danes pa vam poročam nekaj veselega: o duhovnih vajah, ki se se vršile pretekli teden v naši župnijski cerkvi. Vodili so jih gospodje kapucini P. Donat, gvardijan in definitor v Škofji Loki, P. Karol, gvardijan pri sv. Križu in P. Lacko iz krškega samostana. Bati se je bilo, da bo deževno vreme kvarilo udeležbo, ali verno ljudstvo je kljub temu ali ravno vsled tega tem v večjih množinah prihajalo v zelo prostorno cerkev poslušat krasne misijonske govore in prejemati sv. zakramente. Do 3000 je bilo sv. obhajil. Koliko milosti in dušne tolažbe! Nad vse ganljiv je bil pa sklep duhovnih vaj pretečeno nedeljo. Morda ni bilo hiše v naši veliki župniji, ki bi ne bila ta dan prazna ostala, vse je hitelo v cerkev. Otroci so morali v šoli ostati, ker niso našli prostora v natlačeno polni cerkvi. Umeje se, da je iz sosednih župnij mlado in staro prišlo, tako da je p. vodja 4000 ljudem v slovo govoril. Ko je ob koncu navzočim zaklical veselo svidenje v nebesih, je glasno ihtenje ljudstva na glas pričalo, kako so se mu omilili skromni, le za dušni blagor vneti misijonarji.

Potem je bil vsprejem 150 mladeničev v Marijino družbo. Omislili so si krasno vezano bandero, katera se je tudi ob tej priliki blagoslovila in pod tem Marijinim praporom se bodo stanovitno vojskovali za vero in čednost. Velik utis so delali na zbrane tisoče, ko so si ponosno pripenjali dične Marijine svetinje na prsi. Končno je pristopilo tudi 38 deklet k onim 305, ki so vstopili pred par tedni v Marijino družbo. Če Bog da, ni še zgubljena naša mladina, posebno ne, če ima tako izborna vodstvo, kakor sevnška. Naposled bi se bila vršila procesija po trgu, ki bi bila že po velikanskem številu udeležencev sijajna manifestacija katoliške zvesti — pa ni bilo vreme ugodno. V izbranih besedah se je gospod župnik zahvalil gg. misijonarjem in solznih očij se je od njih poslavljalo hvaležno ljudstvo.

Duhovne vaje so pokazale, da je naše kmečko ljudstvo verno, verno iz celega srca, da so v zadnjem času razvpiti tovarniški delavci še verni kristjani, da je naša mladina vrla in pa da je trška inteligencija tudi spolnila svojo versko dolžnost s prav malimi izjemami. To je sad duhovnih vaj, daj Bog, da stalen! Zato pa izreče tisočero zahvalo za-nje gg. misijonarjem in tudi domačim dušnim pastirjem, ki so jih oskrbeli, v imenu vseh udeležencev Eden.

Iz Majšperga. Ker je le redkokrat kaj slišati iz našega kraja, bi pač kdo mislil, da smo v Majšpergu čisto zaspali. Da ni tako, ampak, da smo še pri življenju in se še gibljemo, pokazalo se je dne 17. svečana. Naše »bralno društvo« imelo je namreč isti

dan svoje občno zborovanje in je priredilo tudi priprosto veselico. — Za tekoče leto potrdil se je znova odbor, kakor smo že zadnjič naznanili. — V pretečenem letu je res bilo društvo precej na slabem, in kakor v več drugih krajih, bila je tudi pri nas nevarnost, da društvo, ki je vendar tako velike važnosti, počasi zaspi; toda v novem letu obrnilo se je na bolje. Pred vsem se je preskrbelo društvo več časopisov (Slovenski Gospodar, Domoljub, Narodni Gospodar, Domovina, Mir, Slovenca, Dom in Svet), na katere je društvo ali samo naročeno, ali jih pa brezplačno prejema od raznih podpornikov, kakor tudi za redno razdelitev istih, tako da v novem letu dobivajo udje redno vsak teden raznovrstnega berila. Na tak način je začelo zanimanje za društvo vedno rasti, kar kaže že to, da nam niso le ostali zvesti samo stari udje, ampak še pristopajo zmiraj tudi novi udje. — Isti dan videlo se je pa tudi, kaj zanimanje za društvo posebno pospešuje, namreč primerne veselice z igrami, petjem, govori itd. Prostori g. Vobnerja, kjer se je priredila zabava, bili so napolnjeni. Počastili so nas s svojim prihodom razni gostje: iz Črne gore, Makol, Studenice, Laporja, za kar jim prisrčna zahvala. Predstavljal sta se dve igri — obe prav dobro. Res lepo in veselo je gledati, kako se ravno kmetško dekle, kmetški fant zna kretati na gledališkem odru! Da so g. učitelji, ki so pri igri sodelovali, svojo stvar dobro izvršili, se razume. Tu se nam je ob enem zahvaliti gospodu učitelju Žolnirju iz Makol, da nam je pri igri pomagal. — Razveseljevalo nas je pa tudi lepo petje pod vodstvom delavnega g. Žunkoviča, ki je pač imel največ truda in skrbi za vse. Poleg domačih, preprostih slišali smo tudi več res umetnih in težavnih pesmi, in skoraj bi ne verjel človek, da sliši tako peti priproste kmetške fante in dekleta! Vsa čast jim! Navzlic tako neugodnemu vremenu, kakor je bilo ob istem času, so vendar redno prihajali k vajah. Takih deklet, fantov in mož, kakor so ti, ki so pri igri in petju sodelovali, tako vnetih za dobro in narodno stvar, naj bi bilo veliko! — Tekom leta še bo društvo priredilo več takih zabav v zvezi s poučljivimi govori. — Veliko bolj bi napredovalo naše društvo, ko bi imelo svojo bralno sobo, kjer bi se udje lahko vsako nedeljo shajali in pogovarjali bodisi o gospodarskih, bodisi tudi o političnih stvareh! Dalje je želeti posebno, da bi se pred vsem mladeniči v večjem številu zanimali za društvo, ker le potem je upanje, da postanejo kedaj pravi zavedni in značajni gospodarji, ki se bodo znali potegovati tudi za pravice svojega materne jezika! Bog daj, da se izpolnijo te želje! Bralno društvo pa naj, kakor je začelo v novem letu, tudi z naprej vedno napreduje, da bo spolnovalo svojo nalogo in doseglo svoj namen!

Iz Frankovec smo dobili naslednji dopis in ga priobčujemo: Malokedaj se sliši ali piše po časnikih ime naše občine k večjemu če nas zadene kaka nesreča ali kaj enacega. Sedaj pa sem bral dvakrat v »Slovenskem Gospodarju« št. 8 stran 4 in št. 10 stran 3 o občini Frankovski in sicer št. 8 stran 4 pravi, da se je odločilo za regulacijo Drave pri Frakovcih 31.000 K. To je sicer lepa svota, namenjena nam na korist. Ali žalibog, te krone bodo se drugod uporabile kakor pred 11. leti. Naši gospodje zemljemerci bodo jih zopet zaslužili, mi ubogi kmetje, ki nam je voda že dokaj najrodovitnejših njiv pobrala in nam takorekoč ljubi kruhek iz rok izdrila, moramo dačo plačevati, in z mirnim očesom gledati svoje nesrečno stanje. Kakor so zdaj izmerili, kje se bo pričelo delati, zdi se mi ravnotako, kakor sem nedavno gledal šolarčke, ki so hoteli pri spodnjem delu vinograda vodo zajeziti. Ravno tako se tu godi, namesto da bi se tam začelo, kjer se je l. 1897. končalo, po tem bi se preprečil vodi tek, in bi tam tekla, kjer ji gre. Veliko manje bi se porabilo denarja, in vsakdo mora pripo-

znati, da bi se delalo tudi za korist. Sedaj pa nam hočejo skoraj po sredi polja Dravo uravnati in vsakdo mora priznati, da bo brez vsake koristi, pa ne samo nam, temveč tudi sosedni občini Obrež preti velika nevarnost, če se o pravem času ne stori potreben korak. Vsaki, katerega veže dolžnost, pomagati v nesreči bližnjemu, naj tukaj stori potrebno. V »Slovenskem Gospodarju« št. 10 stran 3 pa sem bral, da je priskočil cel okraj ormoški nam na pomoč, da je prevzel 10% pomoči vseh stroškov za regulacijo Drave v frankovskem zalivu, in temu so ugovarjali ormoški Nemci. Torej lepa vam hvala, kdor je že in še bo za nas kaj storil. Kdor pa je nam nasproti, bomo tudi mi njemu!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Poslanec g. Josip Žičkar je vložil predlog o uravnavi Sotle ob slovensko-hrvatski meji. Nadalje je vložil predlog z ozirom na predrugačo postave z dne 28. marca 1892, da se lažje opomore vinogradnikom, kojih vinogradi so uničeni po trtni uši. Isti poslanec je vložil tudi predlog o premembi katehetske postave.

Poslanec g. dr. Ploj je imel pri razpravi o vojaških novincih svoj prvi govor v državni zbornici. Zanimiv govor bomo objavili v posebnih prilogi.

Prihodnost deželnih dacarjev. Iz dacarskih krogov dobivamo pisma, naj se zavzamemo za njihovo bodočnost, ako se pobiranje dače na žgane pijače podržavi. Mi opozarjamo na to zadevo naše državne poslance že danes. Tudi sami še bomo spregovorili o tem svojo besedo.

Slovenski pečati in napisi. Že delj časa se pri nas na Spod. Štajerskem nihče več ne zanima za poštne pečate in napise. Sedaj ko imamo državne poslance na Dunaju, je najbolj ugoden čas, da kaj dosežemo. Kjer še imate nemške poštne pečate in napise, zahtevajte slovenske!

Kako je to? Naše okrajno glavarstvo tirja, kjer imajo občine samoslovenske napise, da jih spremenijo v dvojezične. Toda v mariborskem okraju je še mnogo takih deskic s samonemškimi napisi. Ali tukaj glavarstvo ne tirja spremembe? Ali pa morda županstva ne ubogajo? Ali pa je morda naše glavarstvo urad za ponemčenje?

Dramlje. Tukaj je svet narobe! Mi pač pričakujemo, gospod urednik, pošegetajte nas malo s svojim peresom, da bi vsaj za prvi čas se tega nemškega, edino nemškega poštne napisa »Trennenberg« znebili.

Vsakoletna demonstracija vrši se v Celju na Jožefov dan na kipu cesarja Jožefa pred »Narodnim domom«. Naši posilinemci obesijo namreč na kip dolg frankfurtarsk trak, očitno za to, da se malo maščujejo nad »Narodnim domom«, kajti prej tega niso delali. Ako je lepo vreme, pustijo ga več dni viseti, a potem ga morajo stražiti (namreč trak), ker dogodilo se je že, da so to dragocenost (trak) hudomušneži — na cesto v blato vrgli. — Grozno! No, za to pa le ne demonstrirajte!

Pri Sv. Marku niže Ptuja obhajal se je od dne 9. do 16. marca jubilejni sv. misijon z najboljšim uspehom in ob velikanski udeležbi vernikov. Vodila sta ga dva častita gospoda misijonarja od Sv. Jožefa v Mariboru. V spovednici sta pomagala dva častita gospoda kapucina. Nad 2000 vernikov prejelo je o tem času milosti sv. zakramenta in blizu 200 mladeničev in okoli 300 deklet se je dalo zapisati v Marijino družbo, ki se ravnokar snuje.

Iz Kapele smo sprejeli naslednjo zahvalo: Ginjena od javnega dokaza hvaležnosti starišev kapelske župnije, kjer zavoljo svojega samotarjenja v teku 3½ leta nisem niti slutila, da sem še osebno znana, poslovim se

tudi jaz javno od preprijaznih kapelskih starišev z zagotovilo, da njih vrli, nadarjeni otročiči, katere sem zelo ljubila, bodo meni ostali nepozabni! Z Bogom!

Josipina Kren.

Slovenski učitelji pozor! Na eno-razrednici v Pernicah, pošta Muta, je v II. plačilni razred uvrščeno mesto učitelja in šolskega vodje definitivno razpisano do 1. aprila 1901. Prošnje se vložijo pri okrajnem šolskem svetu. Prosilci morajo biti v slovenščini izprašani. Kolike važnosti je ta ob skrajni slovenski meji ležeča šola za slovenski narod, razvidi se že iz tega, da je marnberski nemški okrajni šolski svet to službo **samooblastno** razpisal in v tem razpisu pozabil (!?) omeniti, da morajo biti prosilci vešči slovenščine. — Slovenski g. učitelji se zato pozivljajo najprijazneje, da se oglasijo za to službo, sosebno ker so Pernice prijazen kraj in so vse tukajšnje razmere učiteljem jako ugodne.

Zborovanje v Žalcu. V nedeljo popoldne se je vršil v Žalcu občni zbor »Slov. kat. delavskega društva« ob precejšnji udeležbi članov. G. predsednik Jernej Meh je otvoril zborovanje in dal besedo g. Gostinčarju, ki je govoril o potrebi in načinu delavske organizacije. Povdarjal je posebno, da se je treba organizovati strokovno. Društvo šteje sedaj 104 člane, kar se more imenovati dovoljno. V odbor so bili voljeni po večini zopet stari odborniki; predsednik je zopet g. J. Meh, in to vključ v »Narodu« izraženi želji, da bi g. Meh tega mesta več ne prevzel in tako ne kalil »sloga«. Čast vrlemu možu, ki si ne pusti od odpadnikov zapovedovati! Med posamnimi točkami programa peli so vrli fantje pevci iz Gotovelj in želi burno pohvalo. Č. g. župnik je svaril zborovalce pred slabim berilom, kakoršno se sedaj tolikokrat ponuja ljudem. Opozarjal je posebno na pisarjenje »Slov. Naroda«. Nato je govoril še Gostinčar o liberalcih in liberalizmu. Na Sp. Štajerskem zasejan je že tudi pogubni, narodu škodljivi liberalizem. Skušajte pognati tega sovražnika čez meje, potem se vam ne bo treba bati za slovo. Liberalci delajo povsodi prepir in razdirajo, kar vstvarja krščanska ideja. Sami, leni, ne store ničesar v gmočno korist ljudstva, bi jejo pa s kolmi po družtvih, ki so namenjena koristiti delavcem. Nato je gospod Meh zaključil lepo zborovanje, zborovalci pa so šli domov potrjeni v zavesti, da so v »Katol. delavskemu društvu« na pravem potu svojega delovanja. Z burnimi »Živijo«-klici je bila pozdravljena tudi brzobjavka, katero so poslali dr. Krek in več ljubljanskih delavcev.

Kako se postopa pri ljudskem štetju proti uradnikom. V Lincu na Zgornjem Avstrijskem je koncipist pri deželni vladi grof Evgen Vratislav zaznamoval pri ljudskem štetju česčino kot svoj občevalni jezik. Cesarski namestnik ga je na to poklical k sebi in mu rekel, da je uradni jezik v Avstriji nemški in da torej avstrijski uradnik more imeti samo nemški občevalni jezik. Grof Vratislav je bil za kaznen prestavljen v Šlezijo.

Duhovniške vesti. V samostanu oo. frančiškanov v Mariboru je umrl dne 14. marca t. l. o. Marcellin Caf, duhovnik frančiškanskega reda. Rojen je bil dne 6. maja 1875 pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Jetika mu je umorila mlado življenje. N. v m. p.!

Kak namen imate s takim poročevanjem? V zadnji številki »Popotnika«, torej v znanstvenem glasilu »Zaveze (liberalnih in jungovskih) učiteljskih društev«, stojijo besede: »Župnik Goth. Abeinger v Wutzelsdorfu v Spodnjem Avstrijskem je dejal na propovednici: »Danes slavi 70letnico rojstva Njegovega Veličanstva v tej državi vsakdo od ministra do najposlednejšega vaškega učitelja.« Gospod župnik torej na vsem božjem svetu ni našel drugega poslednjega kot učitelja. In še vedno so nekaterim — oči zaprte! Tako piše »Popotnik«. Mi smo takoj vzeli šematizme nižjeavstrijskih

škofij v roke, da se obrnemo na dotičnega župnika. Toda glej! Na celnem Nižjem Avstrijskem ni nobenega Wutzelsdorfa in ni nobenega župnika z imenom Abeinger. »Popotnik« je torej, da se lepo izrazimo, zapisal neresnico, z očitnim namenom, da zopet vrže med učitelje iskro sovražstva do duhovništva. To je neplemenito ravnanje! Tudi mi lahko povemo: In še vedno so nekaterim učiteljem — oči zaprte. Zadnja številka »Popotnika« je sploh jako »proti-klerikalna«, in še bomo o nekaterih rečeh govorili. Da »Popotnik« izhaja v »klerikalni« tiskarni, to ga nič ne moti, a tudi vodstva naše tiskarne ne!

Iz ptujskega okraja se poroča, da pride nadzornik Ranner v Gradec, na njegovo mesto pa pride nadzornik Dreflak.

Slovenski klepar v Celju. Celje je dobilo slovenskega kleparskega mojstra. Ondi se je naselil klepar Vencelj Kobau iz Idrije.

Požar. V torek, dne 12. marca, zvečer ob ½11. uri, je začelo greti gospodarsko in hišno poslopje posestnice Gere Čuček v Župetincih, župnije sv. Antona v Slov. goricah. Domači so se še le zbudili iz trdega spanja, ko je bilo že vse v plamenu, ter se komaj rešili iz hiše. Zgorela je vsa živina in krma, ter hišno in gospodarsko poslopje do tal. Škode je nad 2400 K. Posestnica je imela zavarovano komaj za 1000 K. Vzrok požara ni znan.

Razstava krompirja v Barceloni. C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča, da se bo od 1. maja do 30. junija t. l. v Barceloni vršila razstava krompirja, ki bo obsegala vse, kar se tiče opisovanja, sajenja in uporabljenja krompirja ter k temu spadajočih strojnih priprav, kakor tudi onih industrij, ki se pečajo s krompirjem. Potrebni prostor se bode dal vsakemu razstavljavcu brezplačno na razpolaganje in bode le-ta imel stroške le za vitrine, instalacijo, prevoz itd. Razstavljene reči se smejo prodati, toda se ne smejo pred zaključkom razstave odstraniti. Razstavljene predmete bode sodila jury in se bo vršilo premiranje. Predmete, ki se bodo razstavili, je treba najkasneje do 1. aprila zglasiti in jih pred 20. aprilom postaviti v razstavo. — Zglasilni obrazci se dobivajo pod naslovom: »Instituto Agricolo Catalán de San Isidoro, Barcelona, Puertaferrija 21. principal-Španija.«

Prebivalstva na Kranjskem je po najnovejšem štetju 505.664 oseb. L. 1890 jih je bilo 498.958, torej je naraščaj samo 6706 oseb! Ker so na Kranjskem prekoračili pol milijona, imajo pravico zahtevati še enega poslanca v peti skupini.

Od Sv. Petra v Sav. dolini nam poročajo: Tukaj smo dne 10. marca t. l. ustanovili kmetijsko in bralno društvo »Sloga«. Pravila tega društva je c. kr. namestništvo potrdilo že lansko leto in so povzeta iz pravil enakega društva »Kmetovalec« v Gotovljah. Že dolgo so tukajšnji rodoljubi mislili na ustanovitev enakega društva, pa plašili so se raznih ovir, ki so se jim stavile na pot. Največja ovira je bilo seveda prejšnje županstvo, ki se je ponosno nazivalo »nemška trdnjava v Savinjski dolini«. Toda ta trdnjava je padla, vendar še vse ovire za bralno in kmetijsko društvo niso bile odstranjene. Pri ustanovnem zboru kmetijskega in bralnega društva »Sloga« zbralo se je na prvo vabilo mnogo udeležnikov, večinoma samih domačih občanov in se vpisalo takoj 43 rednih članov in novi društveniki se še vedno oglašajo. Velike važnosti je to, da se poleg mož za novo društvo zanimajo z veliko vnemo tudi fantje in to nam je porok, da bode društvo dobro vspevalo. Gospod slavnostni govornik razložil je v jedernatem govoru veliki pomen in korist takšnih nepolitičnih kmetijskih in bralnih društev in vabil navzoče k vztrajnosti in napredku, kazoč velike vspehe, katere so dosegla nam sosedna, enaka društva v Gotovljah in Grižah. V novi društveni odbor so se izvolili sledeči gg.: Vinko Ušen predsednikom, Jan. Uratnik

njegovim namestnikom, Alojz Terglav društvenim tajnikom, Matevž Škorjanc blagajnikom, Martin Karnovšek nadzornikom društvenega orodja in strojev, Janez Artnik in Vrečar Rajko knjižničarjema. Da pa je zborovanje tako dobro vspelo, so tudi mnogo pripomogli vrli gotoveljski fantje-pevci pod vodstvom svojega pevovodje Tone Gorseka, ki so nas celi večer kaj ljubko razveseljevali z milimi umetnimi in narodnimi pesmi; bodi jim tem potom srčna hvala! Tudi nekaj drugih gostov, med njimi tudi gosp. župana iz Gotovelj, smo imeli čast videti v svoji sredini. Tako smo po zborovanju še marsikatero pametno vganili. Razšli smo se obe-tajoč si, da se ob enakih prilikah še mnogokrat snidemo, a k napredku društva nam pomagaj Bog! Šentpeterski.

Iz drugih krajev.

Imenitna spreobrnjenka. Medtem ko nekateri slabi katoličani odpadajo od sv. katoliške cerkve, se drugi zopet iz prepričanja vračajo v njeno naročje. Med temi so navadno osebe visokega, imenitnega stanu. Ravno kar se poroča zopet o taki spreobrnitvi k sv. kat. cerkvi. Vnučinja nekdanjega turškega poslanca v Rimu Fotijada paše, Grkinja Smaragda Fotiadova, je prosila sv. Očeta dovoljenja, da sme vstopiti v kat. cerkev. Sv. Oče ji rečejo, da naj se poprej dobro pouči in pripravi, in jo izroče francoskim uršulinkam. Pretečeno leto je postala deklica polnoletna in ni hotela več čakati, ampak je postala z dovoljenjem očetovim katoličanka ter je vstopila celo v uršilinski red. Seveda so začeli razkolniki in liberalci besneti, kakor navadno. Grški listi so zag-nali strahovit krik, kot da hočejo jezuitje požreti vso Grško. Kar tresli so se pred strašnim »klerikalizmom«, a oddahnili so si še le, ko so videli, da ni prišel na Grško noben jezuit!

Krona kraljice Vilhemine. Mlada nizozemska kraljica Vilhemina ima krono, ki je vredna 2,880.000 K. Ta krona je bila ukradena l. 1829, in dve leti se ni vedelo, kje je. Slučajno so dobili nekatere drage kamene, pobrane iz te krone, blizu Brooklyna v Ameriki, krono samo pa v Belgiji. Drage kamene so zopet djali v krono in sedaj krasi čelo mladi kraljici.

Kaj imamo prav za prav nemškega? vprašuje se neki berlinski časopis in pride k sledečemu odgovoru: Najlepša nemška drama je francoska, najlepša nemška opera je laška, najboljši nemški sir je holandski, najlepše nemške toplice so ruske, najboljše nemške žveplenke so švedske, najboljši nemški tobak je turški, najlepši nemški stroji so ameriški, najboljše nemške salame so poljske, najboljše nemško vino je špansko, najlepše nemške podobe so francoske, najboljši nemški likerji so angleški, najboljša nemška kuhinja je češka, najboljše nemške slaščice so belgijske, najboljši nemški prašiči so ogerski in najboljši nemški rodoljubi so židovski. Ubogi Nemei! Slovenci imamo vsaj kranjske klobase in kisle zelje.

Miš za 600 frankov. Vsako leto je v »Mouse de Fancier's Club-u« v Londonu natečaj — miši. Lastniki najlepših miši dobé medalije in nagrade. Dosedaj je obvladala rekord neka holandska miš ter je bila pri natečaju l. 1900 prodana za 175 frankov, letos jo je pa premagala neka miš, ki ima rudečo in črno dlako. To miš je za 600 frankov kupil nek »ljubitelj miši« iz Manchestra.

Društvene zadeve.

Družba sv. Cirila in Metoda v Mariboru. Zadnje društveno leto je trajalo od 8. svečana 1900 do 7. sušca 1901. V tem času je imela čistih dohodkov »Moška podružnica« za splošne namene 262.75 K, za ustanovitev slovenskih šol v Mariboru 329.21 K, skupaj

591.96 K, »Ženska podružnica« za splošne namene 377.68 K, za ustanovitev slovenskih šol v Mariboru 204.82 K, skupaj 582.50 K. Za božično drevo v mariborskem otroškem vrtcu se je nabralo 63 K. Vsega skupaj sta torej obe podružnici darovali 1237.46 K. Bog plati vsem dobrotnikom!

Na Teharju priredi katol. slov. polit. društvo prihodnji ponedeljek 25. t. m. ob tretji uri popoldne v šolskih prostorih zborovanje, pri kojem bode potovalni učitelj gosp. J. Belé govoril o trto in sadjereji. K prav obilni vdeležbi vabi najljubneje odbor.

Bralno in pevsko društvo »Maribor« priredi v nedeljo 31. t. m. gledališko predstavo »Zapravljivec«. Z ozirom na dozdajšne dobre uspehe tega društva pri diletantskih predstavah se tudi tokrat pričakuje, da nam bo društvo priredilo vesel zabaven večer.

Ovnska kmetijska zadruga je mislila začeti to pomlad z mlekarno in v ta namen je naprosila g. pot. učitelja Jelovškega za dne 8. sušca, da naj bi zadrugarje pripravil na ta korak. G. Jelovšek je res prišel in obilni množini poslušalcev razložil, da se z mlekarno naj zadržani ne prenačijo, ker vsako delo pomalem priče to si stori dobro podlago, tako je tudi s to stroko kmetijstva. Obljubil je, da bo po mogočnosti prihajal vsaki mesec v tem letu in pripravljaj zadržane na mlekarno in potem na sirarno. Obljubil je nadalje, da bode posredoval pri visokem deželnem odboru, da dobi podporo, da bode vodil nekaj zadržanov v kraj, kjer je dobro urejena taka mlekarna, da se na lici mesta lože prepriča, kako se mora pripraviti mlekarna in sirarna. Nadalje je obljubil, da bo naprosil pri deželnem odboru, da se za začetek stroji za posnemanje izročijo brezplačno. Bodi še omenjeno, da se kaže zarod od zadržanih marijadvorskih bikov prav lep, nad čem imajo zadržani veliko veselje.

Avstrijsko čebelarstvo društvo na Dunaju imenovalo je g. Tom. Kurbus-a, nadučitelja v Slivnici pri Celju, potovalnim učiteljem čebeloreje za Spodnji Štajer. Ker pa obiskuje ta le podružnice omenjene centrale, vabimo one gospode, kateri se zanimajo, da se čebeloreja pri nas povzdigne, da se našemu kmetu odpre ta denarni vir in da ne nazadujemo v tej toliko važni panogi našega kmetijstva, da snujejo podružnice omenjenega centralnega društva. To društvo skrbi za potovalnega učitelja svojim podružnicam, posreduje pri nakupu in prodaji medu in čebelarskih orodij ter podari vsaki podružnici knjižnico v vrednosti 10 do 20 K. Uboge podružnice dobijo tudi čebelarstvo orodje. Podružnica se lahko osnove že z 10 udi. Ker udnina znaša 2 K na leto, ker imajo nemškega jezika zmožni udi na razpolago na Avstrijskem najboljši, ilustrovani čebelarski list »Der Bienen-Vater« in če si podružnice za ostale ude naročijo nekaj iztisov »Slov. čebelarja«, bil bi napredek čebeloreji na Spodnjem Štajerskem zagotovljen. Z natančnejimi pojasnili ustreza imenovani potovalni učitelj in »Centralverein für Bienenzucht in Österreich«, Wien, I. Schauflegasse Nr. 6.

Zahvala. Odbor slov. kat. akad. društva »Danica« izreka tem potom iskreno zahvalo č. g. kaplanu Antonu Kokelj za dar 18 K, katere je med svojimi prijatelji nabral za »Danico«.

Vinorejsko društvo v Vurbergu bode dne 24. tega meseca ob pol četrti uri popoldne v prostorih gospoda Janeza Krefelna gostilničarja na Grajeni imelo glavno zborovanje vinorejskega društva. Govoril bode potovalni učitelj g. Ivan Bele o trtoreji in sadjarstvu. Vršila se bode tudi volitev novega odbora in sprejemanje novih udov, potem bo pa prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kmetijska zadruga pri Mali Nedelji ima dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne redni občni zbor s sledečim vspešnim: 1. Poročilo odborovo; 2. Odobrenje letnega računa; 3. Raznoterosti. Ker se bode pri tem zborovanju

sklepalo tudi zaradi delovanja in ustanovitve mlekarne, prosimo toraj, da vsi udje prav zanesljivo pridejo; vabimo tudi neude k pristopu. Zborovanje se vrši v zadržni sobi. Načelstvo.

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov priredi veliki koncert, ki se vrši v nedeljo, dne 24. sušca t. l. v »Narodnem domu« v Celju. Pri koncertu sodelujejo iz prijaznosti kot gosta baritonist g. dr. Bela Stuhec in virtuozi na gosli g. Beno Serajnik; nadalje »Celjsko pevsko društvo« in tamburaški zbor »Celjskega Sokola«. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina: v dvorano 80 vin., na galerijo 40 vin. Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejmejo.

Bralno društvo »Edinost« v Središču priredi v šolskih prostorih dne 24. marca 1901 Požigalčeva hči. Igrokaz v petih dejanjih, češki spisal Jos. K. Tyl, poslovenil Josip Staré. Sedeži 80 vin., stojišča 30 vin. Čisti dobiček je namenjen v društvene svrhe in za siromašne solarje, toraj se preplačila hvaležno sprejemajo. Blagajna se odpre ob pol 7. uri zvečer. Začetek točno ob 7. uri. Konec ob 10. uri.

Staritrg pri Slovenjgradu. Dne 17. t. m. je imela kmetijska zadruga za Slov. Gradec in okolico glavno skupščino. Predsedoval ji je načelnik zadruga g. F. Werdnik, zapisnikarjem je bil izvoljen nadučitelj iz Šmartina g. Šalamun. Poučni govor je imel g. prefekt Korošec iz Maribora. Prva naloga zadržnikov naj je, da premislijo, česa se v okraju zadruga največ proizvaja. Druga naloga je, da količino pridelkov spravijo na najvišjo stopinjo. Tretjič morajo skrbeti, da pridelke spravijo dobro v denar. Za vse to pa je potrebno, da se zadržniki neprestano izobražujejo. In ne samo sebe naj izobražujejo, ampak posebno svoje sinove. Tudi v zadržništvu je mogoč stalen napredek le po omiki. Posamezniki, občine in okrajni zastopi naj skrbijo za strokovno izobrazbo kmečkih fantov. Glede nakupovanja blaga je treba največje previdnosti in opreznosti. G. nadučitelj Šalamun je v vznesenih besedah zahvalil govornika za poučni in navduševalni govor ter pozival navzoče, naj uvažujejo govornikove besede in nasvete. Po tem je sledilo poročilo tajnikovo in blagajnikovo. Pri volitvi se je namesto dosedanjega blagajnika, ki je zaradi bolehnosti odstopil, izvolil novim blagajnikom g. Schöndorfer. Po zborovanju je zopet mnogo novih udov pristopilo k zadržni. Zborovanje je bilo jako dobro obiskano in je imenitno uspelo.

Iz Kozjega. Tri občne zборе je moralo imeti naše bralno društvo, da je dobilo vendar enkrat predsednika in odbor. Prvikrat dne 23. pr. je dr. Pikl pred končano volitvijo zbor zaključil, dne 3. sušca ni bil sklepčen, ker Piklovi pristaši niso hoteli v zborovalno sobo. Tretji občni zbor je bil napovedan na 11. sušca (na ponedeljek). Morda je nekdo mislil, da ne bo mnogo društvenikov navzočih v ponedeljek, morda je še vendar upal na zmago. A prišlo nas je nekaj čez trideset. Zborovanje je bilo napovedano na 4. uro. A dr. Pikl ni prišel ob tem času v zborovalno sobo. Minola je 5. ura, in še zmeraj ga ni bilo. Ljudje so bili skrajno nevoljni in ogorčeni, ker so menili, da so zopet zaman prišli. Trije odborniki so šli k Piklu ter odločno zahtevali, da se začne zborovanje. Čez nekoliko časa je prišel dr. Pikl s svojim Cilenškom. Skoro bi zopet ne bila volitev končana. Nazadnje se je vendar na krepke besede g. dr. Štribarja uprizorila volitev. Ljudstvo mu bo hvaležno za njegov nastop. Predsednikom se je izvolil g. dr. Fr. Jankovič, v odbor pa možje, kakor jih je Vaš list že zadnjič naznanil. Po končani volitvi je izjavil dr. Pikl in Cilenšek, da odstopita. Mi jima kličemo: Hvala lepa! Sedaj bo vsaj društvo prospevalo! Pa tudi dr. Pikl nam je lahko hvaležen, da smo z njegovim čudnim postopanjem imeli toliko potrpljenja. Društvu pa kličemo: Okrepi in razcvetaj se!

Cerkvene zadeve.

Kako so se začeli odpustki sv. leta?

(Dalje.)

Od sedaj zanaprej bi se moglo toraj sveto leto obhajati vsako 50. leto. Ali to je dolga doba. Koliko jih doživi 50. let. Mnogi katoličani, kako svečano se je obhajalo v Rimu sveto leto l. 1350, želeli so, da bi se sveto leto slavilo v krajši dobi, kakor je 50 let. To željo bogaboječih kristijanov izpolni papež Urban VI. določivši 14. mal. travna 1389, da se od sedaj bode sveto leto obhajalo vsako 33. v spomin onih 33 let, katere je naš Gospod Jezus Kristus na zemlji preživel. Toda papežu Urbanu VI. ni bilo določeno, da otvori sveto leto, ker je naglo umrl. Zato izvrši to svečanost njegov naslednik papež Bonifacij IX., katera pa se ravno ni dobro obnesla enako prejšnjim dvem zaradi slabih časov, kateri so tisto-krat vladali. Za četrtega jubileja, katerega je proglasil l. 1423. papež Martin V., ni prišlo mnogo romarjev v Rim. Zato pa je bolj za petega jubileja l. 1456 za papeža Nikolaja V. navrela velika množica pobožnih romarjev v Rim iz vseh krajev sveta ter se je velike milodarov zapustilo cerkvi sv. Petra.

Tudi od sedaj se je spet nekaj premenilo v tej stvari. L. 1470. namreč zaukaže papež Pavel II., da se jubilej naj slavi vsakih 25 let, tako je to ostalo še do danes. To določbo papeža Pavla potrjuje papež Sikst IX. ter sam otvori l. 1475. veliki, šesti jubilej. Pri sledečem sedmem jubileju, katerega je proglasil papež Aleksander VI. l. 1500, bil je vpeljan novi svečani obred tako imenovano odpiranje »svetih vrat«, o katerih je bilo že govorenje v tem listu. Ta papež je prvi razširil jubilej leta 1500 na vse od Rima oddaljene bivajoče kristjane, tako, da se odpustki sv. leta povsodi lahko zadobe; vendar pogojno, da se prinese miloščino za vojne stroške proti Turkom. »Od tega časa,«

pravi Beringer, »je bilo v navadi, da so papeži razširili neposredno po svečanosti v Rimu sledečega leta jubilejni odpustek za vesoljni svet brez da bi kaj zahtevali.« Osmi jubilej je preskrbel l. 1525 papež Klement VII., devetega l. 1550 papež Julij III., kateri je s pomočjo sv. Filipa Nerijskega izdal mnoge koristne naredbe, da bi tem dostojnejše se ta stvar obhajala. Deseti jubilej je proslavil l. 1575. papež Gregor XIII., kateri je na svojo radost opazil, da je pri tej priliki mnogo protestantov ali krivovercev prestopilo h katoliški veri, videč, kako se lepo in dostojno sveto leto v Rimu obhaja. — Posebno je bil ganljiv ednajsti jubilej, katerega je proglasil l. 1600 papež Klement VIII., spreobrnilo se ni samo mnogo krivovercev, ampak dalo se je tudi krstiti nekoliko mohamedancev. Brezštevilni romarji prišli so v Rim; sam papež s kardinali je obiskoval cerkve, sprejemal je popotnike, jim stregel in noge umival.

(Konec prihodnjic)

Gospodarske stvari.

Nakupovanje trt. Bliza se spomlad in z isto tudi nakupovanje trt. Pri tem so naši gospodariji jako nepredvidni. Že navada, trte, drevje itd. na sejmu kupovati, osobito pa od trgovcev, katerih ne poznamo, je jako slabo.

K nam prihajajo vsako leto Spodnještajerci s trtami. Trte se po več dni na vozu sušijo, in potem jih pa tukaj prodajajo na pol suhe.

In vkljub temu naši kmetje take trte z veseljem in za drag denar kupujejo in ne da bi vedeli kaj kupujejo — da so le na sejmu kupili.

Da se s tem večkrat hudo varajo, je umevno. Sadite le dobre trte! Kupujte jih le od ljudi, katere poznate in o katerih veste, da so zanesljivi in vestni, da vam dajo le

za vašo zemljo in za vaš kraj sposobnih trt. Potem ste lahko uverjeni, da vam bodo te trte dobro vspevale in zlahten sad rodile.

Osobito ako kupujete cepljene trte, je treba biti previden in strogo paziti na to, da je trta dobro zaraščena, t. j., da se je cepič s podlago popolnoma sprijel. Ako tega ni, cepljenka v vinogradu le hira in se čez nekaj časa, namesto da bi rastle in rodila, posuši.

Vsaka slabo zaraščena trta — in če je še tako po ceni — je predraga, ker ne uspeva.

Ako pa trte kupite, zavite njih korenine, ki so jako nežne in se hitro posuše v moker mah, cunje ali kaj tacega, da se na vetru in solncu ne suše.

Le ako pride sveža korenina v zemljo, potem je upati, da se bode trta hitro prijala in rastle, drugače le slabo raste ali se posuši.

Bodite torej previdni!

Skalicky v »D. N.«

Vinska klavzula. Dunajski listi poročajo, da je razvideti iz razgovorov, katere so imeli te dni razni poslanci iz vinorodnih pokrajin z vladnimi krogi, da vlada pri sklepanju nove carinske pogodbe z Italijo ne misli več obnoviti vinske klavzule.

Pristojbinski odsek. Pristojbinski odsek poslanske zbornice se je bavil te dni z zakonskim načrtom glede olajšave prenosnih pristojbin pri kupovanju oziroma pri prodaji novih poslopij. Odsek je sklenil in bode predlagal zbornici med drugim sledeče olajšave. Od novih poslopij, ki se prodajo, oziroma kupijo še predno potečejo štiri leta, odkar so bila dozidana bode plačati mesto 4% prenosne pristojbine le 2½%. Za poslopja pa, ki se prodajo sicer po preteku četrtega leta potem ko so bila dozidana, a pred pretekom šest let, odmerila se bode pristojbina s 3%, a ne 4%.

Loterijske številke.

Gradec 16. marca 1901. 39, 67, 37, 65, 66
Dunaj » » » 82, 7, 26, 37, 45

Za bolne na želodec in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4-80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golič** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Proda se posestvo,

ležeče v Crmlji pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. pol ure od velike ceste, ki obstoji iz zidanih poslopij: hiša s 5 sobami in dvemi kletmi, hlev, popolnoma nov in obokan, mlin na tri tečaje in oljevo prešo, potem travniki, njive, les in sadni vrt, vsega skupaj okoli 17 oralov. Natančneje se izve pri lastniku **Janez in Maria Kocmut** v Crmlji. 117 3-3

Malo posestvo

15 minut od glavnega trga v Koroški ulici št. 116 **se ceno prod.** 131 3-3

Najboljše seme pravega Kašelskega zelja,

katero naredi lepe trde glave in rodi v vsaki zemlji — prodaje 30 gr. za 1 K. **Ig. Mercina**, posestnik v zg. Kašljah p. Zalog pri Ljubljani. 72 8-7

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za sivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni **H. Morbius in Fils**, Bazel (Svica). Dobi se pri 18-27

R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

M. Berdajs, Maribor,

trgovina s semenjem in mešanim blagom

Štajersko deteljo

plombirano, brez predence (grinte) kakor vse vrste detelnih, travnih in zelenjadnih semen, zlasti pese v vseh tu poznanih sortah jako

izvrstne kvalitete priporoča

M. Berdajs.

119 6-2

Proda se

lepa, rujava kobilica, za teško vožnjo, 163 cm visoka, sedem let stara, za 430 K. Kupci naj se oglase pri **Fr. Reberniku**, posestniku, Sv. Peter pri Mariboru. 151 2-2

Malo posestvo

nekaj čez 2 orala, 10 minut od postaje **Pesnica** oddaljeno se prod. Natančneje pove gospod **I. Hölzl**, gostilničar. 139 3-2

Hiša na prodaj

Radvejnska cesta (Rothweinerstrasse) št. 157. — Več se izve pri lastniku. 133 3-3

Cerkvenik in organist

se sprejme. — Ponudbe pod št. 141 upravnistvu lista. 141 3-2

Kanarčke

zlahtne drdrače ter polukrvne izborne pevce in čvrste plemenske samce oddam radi pomanjkanja prostora po znižani ceni po 6, 8 in 10 K v 8dnevno poskušnjo. **Em. Weixl** v Mariboru, Zofijni trg 3.

Pristavek: Velec. gospod! Z od Vas kupljenima kanarčkoma sem povsem zadovoljen ter s tem priporočam Vaše ptice vsem prijateljem drobnih pevk najgorkeje. Vam udani **Franc Gartner** m. p. kapelan, Hoče, 2. marca 1901. 156 3-2

Zbirajte obrabljene poštne znamke

vseh dežel, vseh vrst, tudi celo navadne. Rabijo se za vzgojo ubogih dečkov v duhovnike. Lepi nabožni spominki, rožni venci, svetinjske sv. Antona in Jezuščka v Pragi se pošljejo v dar za poslane znamke. Vpraša se in znamke se pošiljajo na **Bureau Betlehem** v Bregenz, (Vorarlberg.) 540 (25-11)

Kupovanje Sadnega vina

od pridelovalcev, liter po 7 do 20 vin., posreduje brezplačno **zavod za uporabo sadja** (Obsterwertungstelle) v Gradcu, Heinrichstrasse 47. 148 3-2

Viničarja

oženjenega (z več delavskimi močmi ima prednost), ki razume cepljanje trt, sprejme **oskrbnitvo** **Zubrinca** na Hrvaškem. Dobi tri orale zemlje, živino, drobna drva, plača na dan po dogovoru, tudi vožnja je prosta. Natančno pove **Vincenc Akermann**, upravitelj, pošta **Vinica**, Kranjsko. 145 3-2

Oves

(Willkomm)

To najboljše plemo ovsu rodi v vsaki zemlji, najprej dozori in se je kot najplodovitnejše izkazalo, ima visoko in dobro slamo za kladjo in se ne poleže. Ker se mora ta oves na redko nasejati, zadostuje 50 kg na oral. — Razpošilja se 25 kg za 9 K. — 50 kg. za 17 K. — 100 za 32 K. z vrečo vred. — Vzorne vrečice po 5 kg. frankirano z pošto razpošilja za 3 K 20 v **oskrbnitvo** **grajščine Golitsch** pri **Konjicah**, Štajersko. 71 5-4

Priporočam **svoje novo****trgovino**rezlarskega in tesarskega lesa
koroškega in štajerskega proizvajanja● **Maribor, Orešje (melingove**
● ● ● ulice) št. 58. ● ● ●

udani

97 5—5

H. Tommasi.**Služba organista in
cerkovnika**154
2—2na Dobju pri Planini na Štajerskem se
odda. Nastop začetkom aprila. Plača v
denarju in bernji (okoli 400 K). Prezvame
tudi lahko tajništvo v občini — plača po
dogovoru. — Župni urad v Dobju.157
3—2**Proda se
hiša v Mariboru**ki ima na leto na mitnini 800 gld.
dohodka. Zraven hiše je vrt za
zelenjavo. Hiša je pripravna tudi
za gostilno. Cena je nizka in so
jako ugodni pogoji. Več se izve
pri upravnistvu pod št. 157.**J. Pserhoferja čistilne kroglice**so že več desetletij najbolj razširjene in je malo družin, kjer bi to lahko in prijetno delujoče domače zdravilo manj-
kalo, katero je od mnogo zdravnikov pri hudih naslednjih slabega prebavanja in telesnega zapora občinstvu priporo-
čeno. Od teh kroglic, ki so tudi pod imenom **Pserhoferjeve kroglice** ali **Pserhoferjeve kri čistilne kroglice** znane,
velja ena škatla z 15 kroglicami 21 kr., eden zavitek z 6 škatlami 1 gld. 5 kr.; pri predpošiljanju denarja velja, poštne
prosto: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitev 9 gld. 20 kr. — Navod
o porabi se priloži.**Jedina izdelovalnica in glavna založba za razpošiljanje:****I. Pserhoferja lekarna**
Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

47 10—8

Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“** in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je
videti na navodilu za porabo.**Balzam za ozeblino J. Pserhoferja.**
1 posodica 40 kr., prosto poštne
65 kr.**Pserhoferjev trpotčev sok**, za raz-
lizenje, ena steklenica 50 kr.**Pserhoferjev balzam za golšo**, 1 ste-
klenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.**Stolovi Kola-izdelki** izvrstno krepčalo
za želodec in živce. 1 liter Kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.**Pserhoferjeva britka želodčna tink-**
tura, (nekdanja življenska esenca ime-novana.) Rahlo mečilo, ki budi in
krepča želodec pri slabem prebavanju.

1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Pserhoferjev balzam za rane, 1 ste-
klenica 50 kr.**Tanokininska pomada J. Pserho-**
fer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1
škatla 2 gld.**Zdravilni obliž za rane bivšega prof.**
Stendela, 1 posodica 50 kr., pošt-
ne prosto 75 kr.**Univerzalna čistilna sol A. W. Bulri-**
cha, domače sredstvo proti slabi pre-
bavi. 1 zavitek 1 gld.Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtične specialitete, naznanjene
v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje preskrbijo.**Razpošiljanja po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

„Vzajemna zavarovalnica“
v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hišavzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi
zvonov proti poškodbam. — **Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju**
Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.**„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.**Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni
zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 13**Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!****Svoji k svojim.****Proda se**

celo ali na kose pod ugodnimi pogoji:

1. **Lepo arondirano (Arichovo) posestvo št. 18**
v Št. Ilju pri Slovenjem Gradcu na Mislinji in okrajni cesti, tik
železniške postaje Mislinja, zelo pripravno za izvrševanje kakega
obrta ali industrijalnega podjetja tudi z vodno silo. Posestvo ob-
sega 5 ha 70 a 17 m² njiv, 5 ha 95 a 62 m² travnikov, 12 ha 6 a 89 m²
gozdov, 52 a 91 m² pašnikov, 55 a 97 m² sadonosnikov. Poslopja
so v dobrem stanu.2. Dobro obdelan (Arihov) **vinograd** v Čreskovi, okraj
Celje, h. št. 12 in 13 z gosposko hišo in viničarijo, z 117 a 93 m²
vinograda, 7 a 98 m² pašnika in 6 a 11 m² njiv.Vsakovrstne premičnine pri posestvu in vinogradu se pro-
dajo posebej, ali pa skupaj s posestvom. Vse natančnejše se zve
pri **dr. R. Pipušu**, odvetniku v Mariboru. 125 3—3

158 3—2

Dr. Hinko Šukljese je povrnil v Celje in ordinuje vsak dan od
9. do 11. ure dopoldne**Za zobozdravniška opravila**je ordinacija od 8. ure zjutraj do 12. ure dopo-
ludne ter od 2. ure do 5. ure popoldne.**Novo za Velikonoč!****Desetero Velikonočnih Pesmi**
in Regina coeli laetare

za mešan zbor zložil Ign. Hladnik, op. 43

Cena 1 K. Dobi se v Katol. buk. v Ljubljani in
150 3-2 pri skladatelju, Novomesto, Dolenjsko.**Novo za Velikonoč!**

Chief-Office: 48 Brixton-Road London, SW.

A. Thierry-jevo pravo centifolijo maziloje najboljšje vlačno mazilo, ima po dobrem osnaženju bo-
lečino olajšujoč učinek in hitro zdravi, odpravi z omehta-
njem vsakovrstna vrinjena telesa. — Je za **hrbolazce**,
kolesarje in **jahače** neobhodno potrebno.

C C C Dobiti je v vseh lekarnah. C C C

S pošto frankirano 2 lončka 3 K 50 v, 1 lonček za poskus
proti nakaznici 1 K 80 v razpošilja s prospektom in z
imenikom prodajalnic za vse dežele sveta **lekarničar**
A. Thierry-jeva tovarna v Pregradi pri Rogaški**Slatini.** — Svari se pred ponarejanjem in se opozarja na zgoraj zaznamovano,
na vsakem lončku vžgano znamko. 15 25—11

Zahvala.

Ginjenim srcem izpolnjujemo dolžnost, da se za goreče molitve ob parah, za izraze sočutja in za mnogobrojno častilno spremstvo k poslednjemu počitku našega predragega, nepozabnega očeta

159 1—1

Antona Horvat,

posestnika in uda okr. zastopa ormoškega

vsem udeležencem najiskrenejše zahvaljujemo; posebno zahvalo izrekamo vsem čč. gg. duhovnikom, blag. gosp. dr. Omulcu z odposlanci okr. zastopa, ki so položili krasen venec na krsto svojega rajnega tovariša, nadalje pevcem za milo petje in sosedom za obilno pomoč.

V Cvetkovcih, dne 10. marca 1901.

Marija Sova
roj. **Horvat,**

Friderik, kaplan,
Janez,
Jozefa,
Matilda,
otroci.

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

Posojilnice v Trbovljah

dne 28. sušca t. l. ob 2. uri popoldan v uradni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorništva.
5. Predlogi.

K obilni udeležbi vabi

162 1—1

o d b o r.

ISTRSKI TERAN

Podpisana zadruga ima v svoji zalogi še ogromno množino istrskega terana, katerega želi preje nego nastopi vročina **prodati**. P. n. g. trgovci in gostilničarji se opozarjajo, da dobe pri večjem naročilo jako izborno vino po zelo ugodni in nizki ceni.

160 6—1

Istrska vinarska zadruga

Pulj (Pola) Istra.

Chief-Office: 4, Brixton-Road, London S. W.

Na košček sladkorja naj se vzame po potrebi 20—40 kapljic

A. Thierryjevega balzama

ki je z zeleno nunsko tovarniško varstveno znamko in z klobučkovim zatvorom z vtisnjeno tvrdko: „Allein echt“ previden. Ta balzam ne vpliva samo na notranje, ampak tudi na zunanje bolečine čisteče in olajšujoče v vseh slučajih.

Dobi se v vseh lekarnah.

S pošto frankirano 12 majhnih in 6 velikih steklenic. 4 K. Steklenice za poskus s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta razpošilja proti nakaznici 1 K 20 v lekarničarja A. Thierryjeva tovarna v Pregradi pri Rogački Slatini. 10 17 25—11

Svari se pred ponarejevanjem in naj se pazi na v vseh državah registrirano zraven stoječo nunsko tovarniško varstveno znamko v zeleni barvi.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice v Gornjemgradu

ki se bode vršil

v soboto, dne 30. marca 1901 ob 2. uri popoldne v uradnici s sledečim dnevnim redom:

1. Odobrenje računa za leto 1900.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva in nadzorništva.
4. Predlogi.

Ako bi bil ta občni zbor nesklepčen, vrši se eno uro pozneje po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih zadružnikov.

Načelstvo.

Naznanilo.

Od okrajnega odbora Sv. Lenart in tržko-občinskega urada Sv. Lenart v Slov. gor. se naznanja, da se bo

v torek, 2. aprila 1901

od 11. do 12. ure predpoldne v rotovžu Sv. Lenart v Slov. gor. vršila manjševalna dražba dela za novo zidano okrajno cesto Sv. Lenart-Sv. Jurij v Slov. gor. II. razreda, I. odseka v dolgosti 715'7 m za ceno 8000 K.

Proračun stroškov, položajni črtež, načrt dolgosti in širokosti so vsak dan ob uradnih urah pri občinskem uradu Sv. Lenart v Slov. gor. na pregled.

Okrajni zastop in tržko-občinski urad Sv. Lenart

169 2—1

v Slov. gor.

dne 18. marca 1901.

Fr. Wella,
načelnik okraj. zastopa.

Mravlag,
župan.

Vabilo.

Občni zbor

Slovenske posojilnice pri Sv. Trojici v slov. gor.

se vrši

dne 28. marca ob 9. uri zjutraj

s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzornika.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Raznosterosti.

Ako se ob 9. uri ne zbere zadostno število udov, se bo vršil ob 10. uri drugi občni zbor, pri katerem bode sklepalo vsakoršno število udov.

Načelstvo.

Vabilo.

Načelstvo Marnberške posojilnice

naznanja, da se vrši

dne 28. sušca 1901. ob 3. uri popoldne

letno redno občno zborovanje

v uradni pisarni

s sledečim vspeedom:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
4. Razni nasveti.

Ako bi ob 3. uri ne bilo zadostno število udov, sklepalo se bode ob 4. uri istega dne brezpogojno.

Načelstvo.

En

gospodarski pristav

šafar

oženjen kovač

se sprejme takoj pri oskrbništvu grajščine v Račah. 163 3—1

Horvat Janez

kamnosek v Hočah

prevzame vsako v stavbinsko kamnoseško stroko spadajoče delo, kakor tudi nagrobne kamene. 52 3—3

Hlapec

143 2—2

se pri večji gostilni sprejme. Ernst Tisso v Mariboru.

Prodajal bo I. Valenčak v Artičah na sejmov dan 28. marca pri I. Klemenčiču: nov šivalni stroj „Singer Titania“, eden ameriški kovčeg, edno žepno uro in več drugih reči. 168 1—1

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, ki ima veselje do pekarstva, sprejme v uk Janez Baumgartner, pekar pri Sv. Marjeti ob Pesnici blizu Marib. 165 1

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru